

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Kaj Ahlsved : Entusiasm och framåtanda. Österbottens tidning 10.3.2019 s. 23.

Entusiasm och framåtanda

RECENSION. Svenska violinisten och orkesterledaren Malin Broman tar egentligen över som konstnärlig ledare för Mellersta Österbottens Kammarorkester först i höst men redan i fredags fick publiken ett litet smakprov av hur hon och orkestern klingar tillsammans.

KONSERT

Mellersta Österbottens Kammarorkester.
Malin Broman violinist-dirigent.
Fanny Mendelssohn Kvartett Ess arr. för stråkorkester, Johan Helmich Roman Violinkonsert d, Elfrida Andrée Andante quasi recitativo, Felix Mendelssohn Oktett arr. för stråkorkester.
Snelmannsalen i Karleby
8.3.2019 klockan 19.

KARLEBY. Malin Broman torde ha gästtat MÖK två gånger tidigare. Senast jag hörde dem tillsammans var energin och glädjen i samspillet påtagligt. I Malin Broman får man en violinist av världsklass som brinner för att leda orkestern spelandes sin Stradivarius på konsertmästarplats.

Nu gästade hon Karleby med

"Finalen var full med framåtanda och tillförsökt inför vad Broman och MÖK kommer att åstadkomma tillsammans under kommande år."

KAJ AHLVED

ett program som ramades in med syskonen Fanny (1805-1847) och Felix Mendelssohn (1809-1847). Man inledde med Fanny (gift Hensel) som var 4 år äldre än brodern Felix men i motsats till honom hade hon inte möjlighet att utveckla sin musikkarriär till fullo.

För henne kom hemmakonserterna att fylla en viktig funktion och den stråkkvartett i Ess-dur som MÖK nu framförde i stråkorkesterversion är ett bra exempel på den musik skriven för mindre ensembler som kom att präglade hennes repertoar.

ATT KVARTETTEN är en av Bromans favoriter gick inte att ta miste på och hennes entusiasm smittade av sig till de stående MÖK-musikerna. Fanny Mendelssohn må ha varit bunden av tidens anda med kvartetten är formmässigt frigid och mycket känsloläst. Broman lockade fram en intensiv helhet ända från den melanholiska första satsen till den synnerligen riviga finalen. MÖK musicerade alert och inspirerat och kvartettens höjdpunkter var onekligen de stormiga känslor som finns spridda längs med hela kvartetten. Bravo!

Man avslutade konserten med lillebror Felix oktett, även den i stråkorkesterversion. Oktetten, som ursprungligen är skriven för dubbelkvartett, är en hörnsten

Bromans entusiasm smittade av sig. FOTO: JONAS BRUNNSTRÖM

i kammmusikrepertoaren och ingen lätt match varken i original- eller stråkorkesterversion. Men de farhågor kring intonationen eller precision som eventuellt funnits innan utförandet kom på skam.

Broman lockade fram en energisk första sats och en hjärtskärande andra. Scherzot var kanske lite väl återhållsamt men uppenbarligen sparade man här på krafterna för att defilera i mål med en verkligt festlig och intensiv final. Finalen var full med framåtanda och tillförsökt inför vad Broman och MÖK kommer att åstadkomma tillsammans under kommande år.

Mellan syskonen Mendelssohns musik lyfte Malin Broman fram två kompositörer som på helt olika sätt haft stor betydelse för det svenska musiklivet. Violinisten och barockkompositören Johan Helmich Roman (1694-1758) var Sveriges första betydande kompositör och brukar därför kallas "den svenska musikens fader".

MÖK och Broman plockade fram barockstråkarna för att få mera spänst i Romans violinkonsert i d-moll men insprängd mellan romantiska känslor blev konserten lite blek och anonym.

Om Roman hade det väl förspant

för sig i och med faderns musikerskap och goda kontakter till det svenska hovet såg verkligheten helt annorlunda ut för Elfrida Andrée (1841-1929). Hennes beslutsamhet ledde inte bara till att den svenska lagstiftningen gällande kvinnors möjlighet att verka som kyrkomusiker förändrades: hon skrev över 100 verk och var ett nav i musiklivet i Göteborgstrakten. Ett av hennes mest framförda verk är den romantiska miniatyren "Andante quasi recitativo" som var en utmärkt öronöppnare innan i Felix Mendelssohns oktett.

Det ska bli spännande att följa MÖK och Bromans samarbete när det kör igång på allvar. Orkestrar är inga statiska oföränderliga enheter trots att den klassiska konsertkulturens normer, strukturer och ideal förändras mycket långsamt. Jag ser med stor nyfikenhet fram emot hur hennes ideal inte bara formar MÖK:s sound men också vilka dess konsekvenser är för orkesterns programpolitik.

Oberoende om kvällens programhelhet var planerad med tanken på att framföras på kvinnodagen eller ej kommer man inte undan det faktum att Malin Bromans visit till Karleby resulterade i den enda konserten under säsongen 2018-2019 med musik komponerad av kvinnor.

Kaj Ahlved